

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Organisation Region Värmland	Version 1
Dokumentägare Hanna Brevik Hygiensjuksköterska	Fastställare Andreas Harling Bitr smittskyddsläkare	Giltig fr.o.m. 2026-01-26	Giltig t.o.m. 2028-01-26

Acinetobacter, karbapenemresistenta – kommunal vård

Gäller för: Kommunal vård och omsorg

Tillämpa basala hygienrutiner.

Nödvändig medicinsk behandling eller omvårdnad får aldrig fördröjas eller undanhållas en individ på grund av misstänkt eller konstaterat bärarskap av multiresistenta bakterier.

Acinetobacter, vanligtvis *Acinetobacter baumannii*, orsakar framför allt vårdrelaterade infektioner. Infektionerna är svårbehandlade och förstahandsvalet vid behandling är oftast ett karbapenem-antibiotika (till exempel meronem och imipenem). Acinetobacter med karbapenemresistens försvårar därför ytterligare förutsättningarna för behandling.

Acinetobacter kan kolonisera människan, så som sår, andningsvägar och katetrar, utan att ge upphov till infektion. Bakterierna har en förmåga att kontaminera miljön och kan vara svår att städa bort, i synnerhet i vårdmiljöer. Smittspridning kan därför ske via händer och föremål som kontaminerats. Flertalet individer med bärarskap av karbapenemresistenta acinetobacter är smittade i samband med sjukhusvård utomlands. Bärarskapets varaktighet varierar mycket mellan olika individer.

Smittspridning

Bakterierna sprids framför allt genom direkt och indirekt kontaktsmitta, det vill säga via händer, ytor och föremål. Risken för smittspridning kan öka vid följande riskfaktorer:

- diarré
- stomi
- urinvägskateter, inklusive RIK
- urininkontinens med läckage till omgivningen
- dränage och andra hudpenetrerande slangar, inklusive pyelostomi (utom PVK)
- central infart
- tracheostoma och produktiv hosta
- infekterade och vätskande sår
- oförmåga att medverka i givna hygienrutiner, till exempel hos omsorgstagare med kognitiv svikt.

Placering

- Enkelrum med egen toalett och dusch.
- Får röra sig fritt utanför rummet och delta i aktiviteter. Ska då ha rena händer, rena kläder och eventuella sår täckta med förband
- Får äta i matsal men ska serveras maten.

Överflytt till annan vårdinstans

Vid överflyttning till annan vårdinstans ska denna i förväg informeras om omsorgstagarens bärarskap. Kontakta Smittskydd Värmland för planering.

Transporter

Det föreligger ingen smittrisk att transportera omsorgstagare med bärarskap i taxi då omsorgstagaren är påklädd och eventuella sår är täckta med förband. Föraren har ingen rättighet att bli informerad om bärarskapet.

Ambulans- och sjuktransport ska informeras om bärarskapet och omsorgstagaren ska inte samtransporteras.

Besökare

- ska tillämpa god handhygien med tvål och vatten alternativt handsprit
- behöver inte använda skyddskläder
- får inte vistas i avdelningens kök eller förråd
- bör inte sitta/vistas i omsorgstagarens säng.

Disk

Dysken ska ställas direkt i matvagn eller diskmaskin.

Textilier

Sänglinne, sovkläder och handduk byts minst två gånger per vecka samt vid behov. Omsorgstagarens textilier tvättas separat.

Avfall

Hanteras som vanligt avfall.

Daglig städning

Kontaktytor i omsorgstagarens rum och toalett torkas dagligen med ytdesinfektionsmedel med tensid.

Slutstädning

Ta kontakt med Smittskydd Värmland för ställningstagande till eventuella miljöödlingar innan rummet beläggs.

- Rengöring och desinfektion av all utrustning (ytdesinfektionsmedel med tensid) som använts.
- Oanvänt engångsmaterial kasseras.
- Textilier, avtagbar klädsel (till exempel stolsöverdrag) tvättas.
- Toalettborste och toaletttrulle kasseras.
- Slutstädning med Virkon.
- Desinfektera städutrustning.

Utarbetad av: Andreas Harling